

ПРОЄКТ

ВИСНОВОК

на проєкт Закону про внесення змін до статті 161 Кримінального кодексу України щодо встановлення відповідальності за українофобію

(реєстр. № 15186),

поданий народним депутатом України М. Княжицьким

За дорученням Голови Верховної Ради України Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики розглянув на своєму засіданні 11 червня 2026 року (протокол № 195) проєкт Закону про внесення змін до статті 161 Кримінального кодексу України щодо встановлення відповідальності за українофобію (реєстр. № [15186](#)), поданий народним депутатом України М. Княжицьким.

Як зазначено у Пояснювальній записці, метою законопроекту є створення ефективного законодавства, яке криміналізує українофобію як один з методів гібридної війни проти України, посилить інформаційну стійкість держави та забезпечить правовий захист Української Державності, мови та культури як фундаментальних основ конституційного ладу.

Для цього законопроектом пропонується доповнити статтю 161 Кримінального кодексу України (далі – Кодексу) положеннями, за якими прояви українофобії визнаються кримінальним правопорушенням. Додатково примітка до статті 161 Кодексу доповнюється пунктом 2, де роз'яснюється, що слід розуміти під цим терміном, з врахуванням ознак, встановлених пунктом 6 статті 2 Закону України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії».

Кабінет Міністрів України у своїй довідці щодо відповідності зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції повідомляє, що проєкт Закону в цілому не суперечить міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та може розглядатися як такий, що відповідає відповідним підходам до визначення окремих форм нетерпимості та боротьби з ними.

Міністерство фінансів України у своєму висновку інформує, що положення проєкту акта не суперечать бюджетному законодавству і підтримує законопроєкт.

Національна поліція України у своєму висновку висловлює зауваження до законопроекту, вважаючи, що частиною першою статті 161 Кодексу вже передбачено кримінальну відповідальність за умисні дії, спрямовані на розпалювання національної, регіональної, расової чи релігійної ворожнечі та ненависті, на приниження національної честі та гідності.

Міністерство юстиції України у своєму висновку повідомляє, що проект Закону потребує доопрацювання в частині вживання термінології, зокрема щодо уніфікації термінології про твори мистецтва.

Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики зазначає, що порушене законопроектом питання є актуальним, враховуючи, що українофобія є інструментом гібридної війни держави-агресора, спрямованим на ідеологічне виправдання збройної агресії через дегуманізацію української нації, заперечення її державотворчих змагань, нівелювання культурної самобутності та дискредитацію української мови. Слід врахувати, що термін «українофобія», закріплений в пункті 6 статті 2 Закону України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімів», не збігається повністю з ознаками складу кримінального правопорушення, встановленими діючою редакцією статті 161 Кодексу, у зв'язку із чим термін «прояви українофобії» потребує окремого закріплення у цій статті, як ще один різновид кримінально караних дій.

Враховуючи зазначене, за результатами обговорення Комітет **ухвалив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні проект Закону про внесення змін до статті 161 Кримінального кодексу України щодо встановлення відповідальності за українофобію (реєстр. № [15186](#)), поданий народним депутатом України М. Княжицьким, прийняти *за основу*.

2. Направити цей висновок Комітету про розгляд зазначеного законопроекту до Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності.

Голова Комітету

Микита ПОТУРАЄВ

